

Expertisecentrum
Bescherming en Veiligheid

Presentatie Veilig Thuis Friesland

Take home messages

Vraag **advies** bij Veilig Thuis

advies vragen aan collega **en/of**
aandachtfunctionaris

advies vragen is niet hetzelfde als een
zorgmelding doen

Ouderenmishandeling verdient uw **aandacht!**

Minder dan 5% wordt gemeld/herkend

Missie

Regiecentrum Bescherming en Veiligheid biedt jeugdigen en/of volwassenen de noodzakelijke bescherming wanneer zij ernstig in hun ontwikkeling of welbevinden worden bedreigd en waarvoor veiligheid niet vanzelfsprekend is.

'Grip op veilig leven'

Gezamenlijk, **R**espectvol, **I**nteger, **P**rofessioneel

Veilig Thuis Friesland

Sinds 1 januari 2015

Laagdrempelige Toegang voor geweld in
afhankelijkheidsrelaties

Voor advies en meldingen over en onderzoeken naar:

- Kindermishandeling
- Huiselijk Geweld
- Ouderenmishandeling

Veilig Thuis Friesland

Geeft informatie en advies bij (een vermoeden van) huiselijk geweld en kinder- of ouderenmishandeling.
Signaleren/meldcode

Onderzoekt wat er aan de hand is. *Zicht krijgen op veiligheid*

Organiseert de juiste hulp. *Stoppen van (acuut) geweld*

Doorbreekt onveilige situaties en zet mensen in beweging.
Duurzaam herstel van veiligheid

- In partnerschap
- Iedereen kan advies vragen of een melding doen bij Veilig Thuis

KNMG-Stappenplan (vermoeden van) Kindermishandeling en huiselijk geweld (grafische weergave)

Stap 1

Onderzoek, kindcheck en mantelzorgverleningscheck
Verzamel aanwijzingen en leg vast in dossier

Stap 2

Vraag (anoniem) advies aan collega(s) en Veilig Thuis
Veilig Thuis: 0800 2000 (24 uur per dag)

Stap 3

Gesprek betrokkenen

Stap 4

Zo nodig overleg betrokken professionals en signaal aan VIR

Stap 5

Beslissen over melding via 5 afwegingsvragen²²

- 1 Vermoeden**
Heb ik op basis van stap 1 tot en met 4 nog steeds een vermoeden van (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld?
- 2 Veiligheid**
Schat ik op basis van stap 1 tot en met 4, dat er sprake is van acute of structurele onveiligheid?
- 3 Hulp**
Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of te organiseren om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en te monitoren?
- 4 Acceptatie**
Aanvaarden betrokkenen hulp om (dreigende) kindermishandeling en/of huiselijk geweld af te wenden en zijn zij bereid en in staat zich hiervoor in te zetten?
- 5 Resultaat**
Leidt de hulp binnen aanvaardbare of afgesproken tijd tot (herstel van) duurzame veiligheid en/of herstel van welzijn van de betrokkene(n)?

Bij acuut gevaar kan - naast de melding bij Veilig Thuis - zo nodig ook de politie worden ingeschakeld!
Politie: 112 (nood)

Veilig Thuis Friesland

Bezoekadres: Tesselschadestraat 2, Leeuwarden

Postadres: Postbus 312, 8910 BC Leeuwarden

www.veiligthuisfriesland.nl

info@veiligthuisfriesland.nl

Bel 0800 – 2000

↳ OOK ALS JE TWIJFELT.
24/7 GRATIS BEREIKBAAR.

Chat met Veilig Thuis

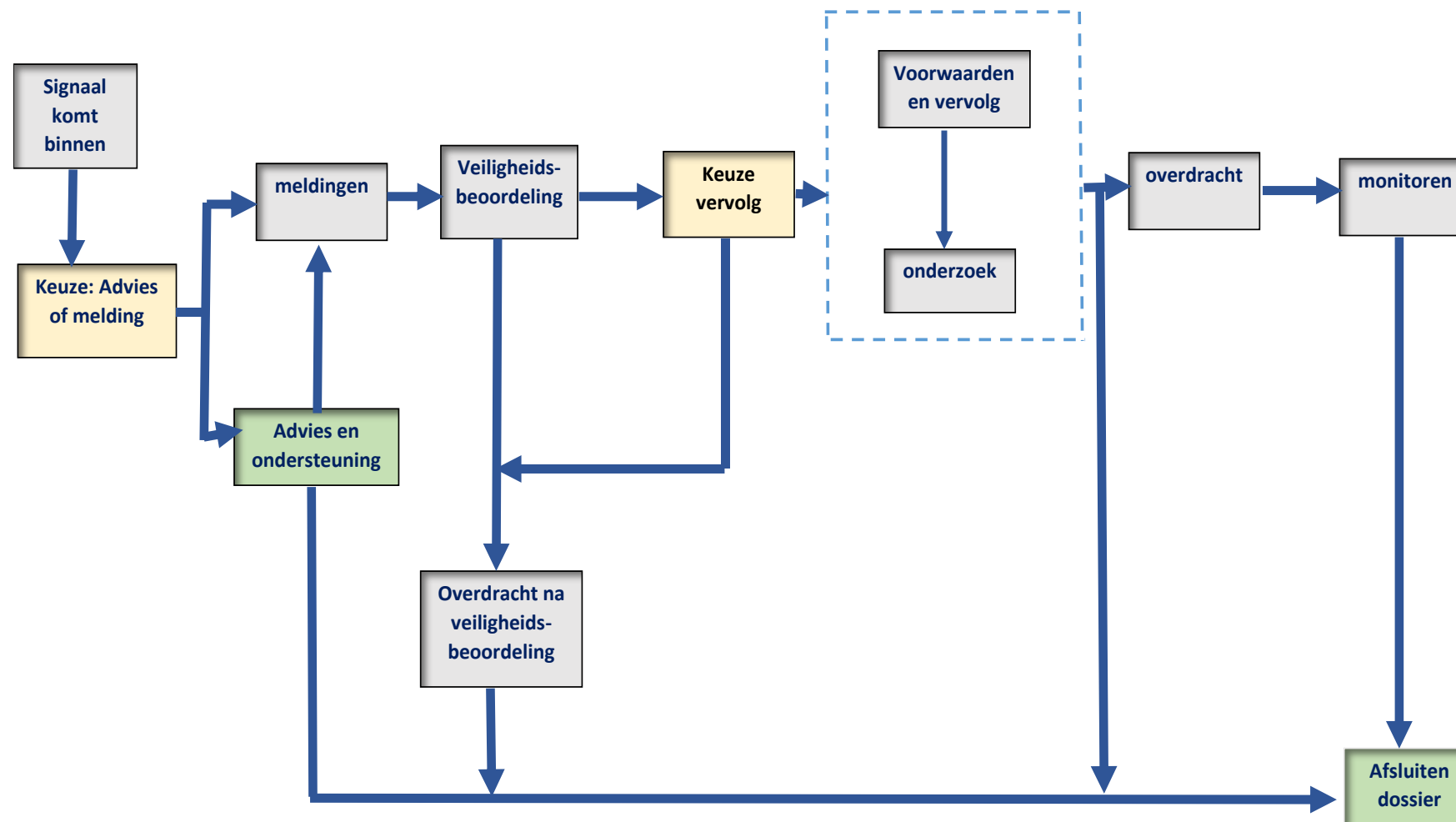
Chat gratis en anoniem met een medewerker voor advies.

De chat is open van 9 tot 17 uur. U kunt ons ook 24/7 gratis bellen op 0800 2000. Bij direct gevaar, bel 112.

Annuleren

Start de chat

Route

Ouderenmishandeling

Vanaf 65 jaar

Kwetsbaarder vanaf 75 jaar

Vaak sluipend: mantelzorg raakt geleidelijk meer belast, beïnvloeding wordt “onbehoorlijk”

Lastig te herkennen: schaamte en angst doen de oudere het verbergen, ook ontkennen

Definitie ouderenmishandeling

Al het handelen of nalaten van handelen t.o.v. een oudere persoon (65+) door degenen die in een terugkerende persoonlijke en/of professionele relatie met de oudere staan, waardoor de oudere (herhaaldelijk) lichamelijke, psychische of materiële schade lijdt.

Waarbij van de kant van de oudere sprake is van een vorm van gedeeltelijke of volledige afhankelijkheid.

Definitie WHO, Comijs 1996.

Omvang

- 5,6 % van de ouderen van boven de 65 jaar heeft te maken met enige vorm van ouderenmishandeling. 1 op de 20 ouderen
- 1 op de 10 zelfstandig wonende ouderen heeft te maken met enige vorm van ouderenmishandeling
- 1 op de 3 mensen met dementie krijgt te maken met ouderenmishandeling.
Het gaat vaak om overbelaste mantelzorg
- Jaarlijks worden er naar schatting 200.000 ouderen mishandeld, waarvan 30.000 financieel misbruikt worden.

Vormen van ouderenmishandeling

- Financieel misbruik
- Psychische mishandeling/Schending van rechten
- Lichamelijke mishandeling
- Verwaarlozing
- Seksueel misbruik
- Ontspoorde mantelzorg

Factsheet ouderen mishandeling movisie 2014

ONTSPOORDE MANTELZORG

Bijzondere vorm van ouderenmishandeling.

Een mantelzorger die door overbelasting / onmacht, onwetendheid / onkunde of compassiemoeheid onbedoeld over de grenzen van de zorgvrager heengaat, inadequate zorg levert, verwaarloost of op een andere manier schade toebrengt.

- Geen sprake van opzet/moedwil
- Geweld, verwaarlozing of inadequate zorg ontstaat door overbelasting
- Overbelaste mantelzorg is een vorm van ouderenmishandeling

Voorbeeld:

Familie meldt zorgen over uitbuiting en misbruik van een oudere mevrouw door haar dochter. Daarbij zou dochter haar moeder steeds meer isoleren van familie en hulpverleners door zorg te stoppen.

Uit onderzoek bleek dat de dochter overbelast is geraakt in de zorg voor haar moeder die zwakbegaafd is en psychische klachten heeft. Daarbij heeft de dochter zelf persoonlijke problemen.

Signalen ouderenmishandeling

Algemene signalen

houding t.a.v. partner/kinderen, afhouden zorg, wisselende verhalen

Fysieke signalen

letsel, slechte verzorging/vervuiling, ondervoeding

Psychische signalen

angst, verdriet, onderdrukken eigen behoefte, schrikachtig, nerveus, geen eigen mening

Financiële signalen

schulden, testament wijziging, derden die rekening beheren, spullen/geld verdwijnen

Seksuele signalen

onrust/angst bij aanraking, letsel

Dilemma's in het bespreekbaar maken

Waarom geven ouderen het niet aan?

- Taboe
- Loyaliteitsconflict
- Wederkerigheid; beiden gebruiken geweld
- Isolement
- Schaamte en schuldgevoelens
- Angst voor vergelding
- Angst voor opname in het verpleegtehuis

Dilemma's bij hulpverlener?

- Hoe te handelen bij signalen: wel/niet melden?

Take home messages

VRAAG **ADVIES!** BIJ VEILIG
THUIS

ADVIES VRAGEN IS NIET
HETZELFDE ALS EEN
ZORGMELDING DOEN

OUDERENMISHANDELING
VERDIENT UW
AANDACHT!

MINDER DAN 5% WORDT
GEMELD/HERKEND

Vragen?

